



METHODS OF DEVELOPMENT OF MEDICAL TRAINING SYSTEM

Hamidova Shakhlo Mukhsinovna

Department of Obstetrics and Gynecology No. 1
Samarkand State Medical University, Samarkand, Uzbekistan
<https://doi.org/10.5281/zenodo.10911115>

ARTICLE INFO

Received: 25th March 2024
Accepted: 30th March 2024
Online: 31th March 2024

KEYWORDS

Moodle, gamification, distance learning, webinars, interactive technology, medical education.

ABSTRACT

Great attention is paid to the development of science and innovation in our country. The development of medical science and development of new methods and techniques in this regard is one of the urgent issues. Everyone knows that it is no secret that the medical field is always reforming and always working towards development. Of course, it is up to the teachers to convey these endless innovations and reforms to the next generation. This article provides information about the implementation of modern methods used for this purpose and their effectiveness.

TIBBIYOTDA O'QITISH TIZIMINING RIVOJLANISHI USULLARI

Homidova Shaxlo Muxsinovna

1-son akusherlik va ginekologiya kafedrasi
Samarqand davlat tibbiyot universiteti, Samarqand, O'zbekiston
<https://doi.org/10.5281/zenodo.10911115>

ARTICLE INFO

Received: 25th March 2024
Accepted: 30th March 2024
Online: 31th March 2024

KEYWORDS

Moodle, gamifikatsiya, masofaviy ta'lim, vebinarlar, interaktiv texnologiya, tibbiy ta'lim.

ABSTRACT

Davlatimizda fan va innovatsiya rivojlanishiga katta e'tibor qaratilmoqda. Tibbiyot fanining rivojlanishi hamda bu borada yangi usullar va uslublarni ishlab chiqish dolzarb masalalardan biridir. Hammaga ma'lumki tibbiyot sohasi doim isloh qilinishi, doimo rivojlanish borasida ishlashi sir emas. Tabiiyki ushbu bitmas tugunmas yangiliklar islohotlarni kelajak avlodga yetkazish ustozlar zimmasiga yuklatiladi. Ushbu maqolada aynan shu maqsad uchun qo'llaniladigan zamonaviy usullarning tatbiq etilishi hamda ularning samarasi haqida ma'lumotlar keltirilgan.

Dolzarbliqi. Mamlakatimiz ham ta'lim sohasida ham, boshqa sohalarda ham ilg'or texnologiyalarni rivojlantirish g'oyasini doimo qo'llab-quvvatlab keladi, bu O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning uchinchi tashabbusi bilan ham osonlik bilan



tasdiqlanadi. dunyoning eng yaxshi ta'lim muassasalari tomonidan qo'llaniladigan ta'lim sohasidagi innovatsion texnologiyalarni o'rganish va O'zbekiston sharoitida tadbiiq etish juda muhim.

Hozirda ta'lim sohasida ko'plab innovatsion usullar va texnikalar qo'llanilmoqda ulardan eng keng tarqalgani turli diagramma va krosvordlar, klasterlar, interaktiv texnologiyalar, online leksiya va mashg'ulotlar. Yana bir innovatsion usul bu geymifikatsiyadir.

Geymifikatsiya - bu o'yindan tashqari jarayonlar uchun o'yin orqali yondashuvlaridan foydalanish, bu ishtirokchilarning amaliy muammolarni hal qilishda ishtirokini oshirishga imkon beradi. Shuningdek, o'yinlar va ilmiy faoliyatni uyg'unlashtirib, bu doimiy rivojlanayotgan dunyoning barcha yangi yangiliklaridan bilimlarni samarali olish mumkinligi ham muhimdir [1, 3, 7].

Maqsad: Tibbiy ta'lim sohasida o'zlashtirilgan bilimlar sifatini innovatsion usullar qo'llagan holda oshirish.

Material va usullar: Barcha veb-saytlar va geymifikatsiya, bilim darajasini ortirishga qaratilgan mnemonikaga asoslangan o'quv dasturlari material bo'lib xizmat qildi, baholash Samarqand davlat tibbiyot universiteti Akusherlik va ginekologiya kafedrasida talabalari o'rtasida o'tkazilgan so'rov ma'lumotlari asosida amalga oshirildi.

Natijalar: Zamonaviy talabalarining raqobatbardoshlik darajasi bevosita foydalaniladigan axborot texnologiyalariga bog'liq. Doimiy o'zgarib turadigan tashqi muhit, o'quvchilarning majburiyati va talablari ortib borayotgan sharoitda so'nggi paytlarda eng yangi texnologiyalardan foydalangan holda ta'limni innovatsion rivojlantirish masalasi dolzarb bo'lib qoldi. Geymifikatsiya (ingliz tilidan so'zma-so'z tarjima qilinganda "o'yinlashtirish" deb tarjima qilingan) - ta'lim sifati va amaliy ko'nikmalarni yaxshilash uchun o'yin elementlaridan, xususan, kompyuter yoki mobil qurilmalardan o'yindan tashqari tarkibda foydalanish. Hozirgi bosqichda o'qitish uchun juda kam to'liq o'yinlar mavjud, chunki bu juda ko'p pul talab qiladi. Ammo o'yinlashtirish boshqa barcha sohalarda o'z samaradorligini bir necha bor ko'rsatdi.

Biz o'yin mazmunidagi tegishli mavzularni o'rganish uchun mo'ljallangan "Biotopia", "Fizikus" va "Chemikus" o'yinlarini tahlil qildik. O'yin dasturlariga kirish Internet yoki boshqa tarmoqlar orqali ta'minlanganligi sababli, talabalar ma'lum bir joy va vaqtga bog'lanmagan va dunyoning istalgan nuqtasidan o'z tezligida material bo'ylab harakatlanishlari mumkin edi. Bundan tashqari, bu ularga bilimlarni yanada qulayroq va qulay tarzda olish imkonini beradi. Ular xato qilishdan qo'rqmaydilar va xatolar ustida osongina ishlashlari mumkin va o'yin sohasi ularni ushbu jarayonga jalb qiladi, bu esa ularning konsentratsiyasini oshiradi. Barcha smartfonlarda mavjud bo'lgan "Sog'lom turmush tarzi", "Samsung salomatlik", "To'g'ri ovqatlanish", "Suv iching", "Fitnes" kabi o'yin dasturlari barchamizga yaxshi ma'lum. , jismoniy faoliyat, dietaning kaloriya qiymati va boshqalar. Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, ushbu dasturlardan foydalangandan so'ng, odamlarda kun davomida ichish, ovqatlanish, sport o'ynash va faollik ko'rinishidagi foydali odatlar ulardan foydalanishdan oldingiga qaraganda ko'paygan. Bu ham gamifikatsiya samaradorligining isbotidir.

Geymifikatsiya bugungi kunda o'quv muhitida talabalarni jalb qilish orqali xodimlarni samarali boshqarish orqali o'qitishning eng samarali usullaridan biri sifatida tan olingan. Shunday qilib, 2011 yildan boshlab o'yinlashtirish faol rivojlanishga erishdi: o'yinlashtirish



bo'yicha ilmiy nashrlar, ayniqsa chet ellarda ko'paydi va ta'lim jarayonlarida gamifikatsiya vositalarini shakllantirish va ommalashtirish jarayonini tavsiflovchi birinchi tahliliy sharhlar paydo bo'la boshladi. O'quv jarayonining gamifikatsiyasi talabalarning guruh ichidagi va o'qituvchi bilan birgalikdagi faoliyatiga qaratilgan. Tizim buning uchun juda ko'p vositalarni taqdim etadi: wiki, lug'at, bloglar, forumlar, seminarlar, darajalar. Tizim har qanday formatdagi fayllar almashinuvini qo'llab-quvvatlaydi - o'qituvchi va talaba o'rtasida ham, talabalarning o'zlari ham. Bundan tashqari, o'yinning asosiy elementi ulardagi darajalar va mukofotlardir. Muvaffaqiyatli ish uchun mukofot sifatida talabalarga ballar beriladi, sertifikatlar o'yin muhitida beriladi; guruh ishtirokida har bir ishtirokchining xizmatlarini "tezkor javob", "kursning eng yaxshisi" kabi "medallar" bilan ta'kidlash mumkin. ", "eng ijodiy yondashuv" va boshqalar. Bularning barchasi, shubhasiz, har qanday sohada har tomonlama kadrlar tayyorlash imkonini beruvchi ushbu platformaning afzalligi hisoblanadi. Gamifikatsiya matnli materiallar, audio, video, animatsiya, diagrammalar, turli lug'atlar va amaliy mashg'ulotlardan, bir so'z bilan aytganda, ko'rgazmali materiallardan foydalanishi tufayli mavzuni har tomonlama o'rganishga, tafakkur va qobiliyatni rivojlantirishga yordam beradi. assotsiatsiyalar yordamida yodlash.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tashabbusi bilan "Milliy elektron ta'lim tarmog'i" loyihasi amalga oshirildi, mamlakatimizdagi barcha oliy o'quv yurtlari ulangan, shuningdek, optik tolali aloqa liniyalari asosida tarmoq qurildi. videokonferentsiya uchun uskunalari[3]. Mazkur loyihaning amalga oshirilishi natijasida 2011 yilda 80 ta universitet obyekti tarmoqqa ulandi. 2012-yilda o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi tizimining 84 ta obyekti "Elektron ta'lim" yagona korporativ tarmog'iga ulandi. 2012-yil 25-iyuldan buyon Vazirlar Mahkamasining qaroriga muvofiq tashkil etilgan MDHM huzurida zamonaviy jihozlangan Ta'lim muassasalarida Elektron ta'limni joriy etish markazi faoliyat ko'rsatmoqda. Bu ma'lumotlar mamlakatimiz uchun ta'lim sohasida texnologiyalarni rivojlantirish, shuningdek, yuqori malakali kadrlar tayyorlash qanchalik muhim ekanini ko'rsatadi. Hozirda gamifikatsiya sohasida ko'plab tadqiqotlar olib borilmoqda va biz ham chetda qolmaganmiz.

SamDTU talabarlari o'rtasida o'tkazilgan so'rov natijalariga ko'ra, o'quvchilarning 80% dan ortig'i o'rganish uchun elektron resurslardan foydalanishi, so'rovda qatnashganlarning 50% faqat elektron resurslardan foydalanishini, 67% dan ortiq talabalar 2 soatdan ortiq matnli ma'lumotlarni o'rgana olmasligini bildirgan.

Tibbiyot eng murakkab fanlardan biri bo'lib, uni o'rganish mashaqqatli mehnatni talab qiladi, ammo innovatsion texnologiyalar rivojlangan davrda hatto bu qiyin fanni ham osonroq va samaraliroq o'rganish mumkin. "Biotopiya", "Fizika" va "Chemikus" kabi o'yinlarni o'ynashda barcha talabalar murakkab mavzularni idrok etish standart usuldan ko'ra ancha oson va tushunarli ekanligini ta'kidladilar. Afsuski, boshqa fanlarda, xususan, klinik fanlarda o'yinlashtirish dunyoning hech bir davlatida rivojlanmagan. "Pirogov stoli" kabi o'yinlashtirishning analoglari mavjud, ammo ular o'yinlashtirishning barcha imkoniyatlarini o'zida mujassam etmaydi va bir joyda mahallilashtirish, yuqori narx, cheklangan ish vaqti va guruhlarda ishlashning mumkin emasligi kabi kamchiliklarga ega. Biz o'yinning barcha elementlarini o'z ichiga olgan innovatsion o'qitish metodologiyasini ishlab chiqdik va uning asosiy afzalligi o'rganishni istagan har bir kishi uchun to'liq hajmda va xohlaganicha foydalanish imkoniyati bo'ladi.



Shu bilan birga aytish lozimki, SamDTU da talabalar uchun simulyatsion markaz barpo etilgan. Ushbu markaz haftada 6 kun faoliyat olib boradi, talabalar doim undan foydalanish imkoniga ega. Markaz barcha fanlar bo'yicha simulyatorlar va robotlarga ega, talabalar barcha fanlarda ushbu kerakli xonaga tashrif buyurib amaliy ko'nikmalarni o'rganishlari mumkin.

Xulosa: Yuqoridagilardan kelib chiqib aytishimiz mumkinki, geymifikatsiya, ilmiy amaliy botlar, vebinarlar ilg'or texnologiyalardan biri bo'lib, o'quvchilarning barcha ehtiyojlarini qondiradi. Bu bosqichda ham mamlakatimizda, ham xorijda ko'pgina fanlar, jumladan, tibbiyot oliy o'quv yurtlari fanlari bo'yicha o'yinlashtirilgan fanlar sanoqli. Biz tibbiyot maktabi fanlarini o'yinlashtirishga asoslangan o'qitish metodologiyasini ishlab chiqdik va ushbu g'oyani patentlash uchun taqdim qilmoqchimiz shuningdek, tibbiyot o'qitishga ushbu texnologiyani dunyoda birinchilardan bo'lib joriy etish uchun homiylarni qidirmoqdamiz. Tez orada barcha tibbiyot talabalari yuqori samarali o'qitish usulini olish imkoniyatiga ega bo'lishadi.

References:

1. Amador F, Martinho AP, Bacelar-Nicolau P, Caeiro S, Oliveira CP (2015) Education for sustainable development in higher education: evaluating coherence between theory and praxis. *Assess Eval High Educ* 40(6):867–882
2. Homidova S. NEW METHODS FOR DETECTING AND TREATMENT OF INFERTILITY OF TUBE-PERITONEAL GENESIS //Евразийский журнал медицинских и естественных наук. – 2022. – Т. 2. – №. 6. – С. 351-354.
3. Mukhsinovna H. S., Kudratovna A. F. Dynamics of Hemostasiogram Parameters in Pregnant Women with Chronic Placental Insufficiency //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2023. – Т. 4. – №. 1. – С. 346-350.
4. Mukhsinovna H. S., Iskandarovna T. N. PREMENOPAUSE AND DYSFUNCTIONAL UTERINE BLEEDING //Thematics Journal of Applied Sciences. – 2022. – Т. 6. – №. 1.
5. Shavazi N. N. et al. Morphofunctional Structural Features of Placenta in Women with Late Preterm Birth //Annals of the Romanian Society for Cell Biology. – 2021. – С. 3820-3823.
6. Каримов И.А. Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли. –Т.: Ўзбекистон, 1992.
7. Кобилова З.А. Мнемотехника в образовательном процессе в медицинских вузах./ Проблемы биологии и медицины 2018. - №2.1(101). -С. 326
8. Курбаниязова В. Э., Ахтамова Н. А., Хамидова Ш. М. Интенсивное восстановление женщин репродуктивного возраста перенесших операцию Кесарево сечение //Проблемы биологии и медицины. – 2019. – Т. 4. – С. 53-55.
9. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириш янги босқичга кўтарамиз. Тошкент: Ўзбекистон 2018.
10. Мирзиёев Ш.М. Нияти улуғ халқнинг иши ҳам улуғ, ҳаёти ёруғ ва келажаги фаровон бўлади. Тошкент: Ўзбекистон 2019.
11. Павлов Я. Ю., Кочина С. А. // Новые вызовы для педагогики и качества образования: массовые открытые онлайн курсы, облачные сервисы, мобильные технологии. – Москва, 2014.



12. Хомидова Ш., Хакимова Р., Ганиева С. НОВЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ В ВЕДЕНИЕ ПАЦИЕНТОК С ЗАБОЛЕВАНИЯМИ КРОВИ //Естественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования. – 2022. – Т. 1. – №. 18. – С. 32-36.
13. Хомидова Ш. М. Уровень антимюллера гормона у женщин с преждевременным истощением яичников //Достижения науки и образования. – 2020. – №. 3 (57). – С. 104-107.